

LA FICCIÓ NI ES CREA NI ES DESTRUEIX, ES TRANSFORMA.

Solitud reflecteix la tensió d'una lluita somorta per redefinir el relat de la natura. Aquesta exposició proposa una lectura ecocrítica de la novel·la i estableix un diàleg entre l'univers mític, literari i visual, creat per Víctor Català/Caterina Albert i artistes contemporànies de diferents disciplines. A banda d'explorar altres aspectes de la natura a *Solitud*, part del contingut de l'exposició posa el focus en l'imaginari gòtic lligat al folklore i a la idea del sublim —la natura més feréstega—, des d'on l'autora qüestiona les "idees velles" que engrillonen les subalternitats de la dona i la natura.

Per a Caterina Albert, la investigació ficcional era un eix vital. I no hi ha cap altra ficció més engolidora, més inabastable, que la de la natura. Hem mirat d'explicar-la a través de mites i d'hipòtesis científiques, que hem revisat i desconstruït incansablement. Hi hem dedicat segles d'esforços analítics i sintètics. Però la (resta de la) natura sempre s'acaba rebel·lant contra les nostres descobertes. Ens entestem a desxifrar-la —traduir allò que ens permet en xifres—, recrear-la, arbitrar-la, però una mena de sornegueria còsmica plana sobre nosaltres. Sovint ens acaba contradient encara un altre cop. Tampoc no sabem ben bé què fer-ne, d'aquesta mà de xifres. Al final, sempre guanya el verb. El relat que lliga fórmules i hipòtesis, fets més o menys (im)probables i fantasia. Som física. Som química. Som biologia. Som matèria mesurable, radiografiable, però si hi ha una força que tingui la capacitat d'acabar capgirant —encara que sigui temporalment— "la realitat" és la fantasia.

Som ficció

En aquest període de la història de la Terra conviuen el moment àlgid de l'esclat tecnològic i científic —del domini de la natura— i una crisi ecològica que travessa les tres capes de la biosfera. *Apoteosi i destrucció*. Des que vam passar de ser éssers únicament *sintents* a ser *sapiens* que part de la nostra supervivència depèn de saber llegir el món. Però l'entropia —el desordre— de la ficciosfera no para de créixer. Les lectures són cada cop més feixugues. L'esforç analític que se'ns demana és gegantí. Tot són lectures i relectures. Tot és descodificar i codificar. Aprendre a llegir múltiples llenguatges. Trobar la lectura adequada. La ficció justa. Perquè, com diu Donna Haraway, en aquest joc de lectures, ens hi va la supervivència.

Som ficció, però —abans— *som natura*

* L'exposició «Més lloc per a la fosca» forma part d'un projecte transversal d'investigació i creació i és una coproducció del Bòlit, Centre d'Art Contemporani. Girona, el Museu de la Vida Rural i el Museu de l'Escala.

DEL
18.11.23

AL
14.04.24

MIREIA
COROMINA

MÉS LLOC

CARLES
VIARNÉS

MADDI
BARBER

ALBA G.
CORRAL

PILAR
CODONY

ALBA
LOMBARDÍA

PER A LA
FOSCA

UNA LECTURA ECOCRÍTICA DE *SOLITUD*,
DE VÍCTOR CATALÀ. COMISSARIADA PER
ELVIRA PRADO-FABREGAT

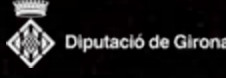
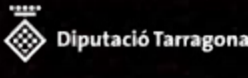
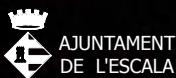
MUSEU DE LA VIDA RURAL

HO ORGANITZEN I PRODUÏXEN:

AMB EL SUPORT DE:

AMB LA COL·LABORACIÓ DE:

HO PATROCINA:

FUNDACIÓ CARULLA Ajuntament de Girona Governament de Catalunya Departament de Cultura

IMATGE: LUPUNTUIT | DISSENY: ALBA FONT

MADDI BARBER
Àngulo agudo (2023)
Instal·lació amb dos vídeos, 9/16
Vídeo 1: 4 min — loop

M, Inma Siles; edició de vídeo: Mirari Echávarri & Maddi Barber; producció: Kattalin Barber; so directe: Unai Gimenez; disseny sonor i mesclades: Moisés Berdonces

Vídeo 2: 20 min — loop
Edició de vídeo: Martin Etxauri & Maddi Barber; artista de Foley: Oriol Campi

1. M puja a Larrogain, un roquís de la serra de Labia que separa les valls navarreses d'Erroibar i Artzibar, per buscar un determinat insecte.
2. La càmera del mòbil de Mfilma de prop diferents trobades amb insectes durant uns mesos.
Dos gestos aparentment oposats (un cap a dalt i l'altre cap a baix) s'entrellacen en un espai sonor compartit.

MIREIA COROMINA PORTAS
Eixint de l'ombra (2023)
Instal·lació

Artefactes lumínics que sorgeixen de l'obra plàstica de Caterina Albert (Víctor Català), del material fotogràfic familiar de l'Arxiu Víctor Català de l'Escala i també de la capacitat visual de la seva escriptura. Un mosaic d'ombres que rememora les imatges dels dispositius òptics, fotogràfics i precinematogràfics del segle XIX. Fragments de representacions amplificades i distorsionades a través de la projecció de la seva ombra.

ALBA G. CORRAL
Emergir (2023)
Art digital

L'imaginari visual de *Solitud* i de l'obra plàstica de Caterina Albert es recodifiquen per tornar a emergir en llenguatge digital. De la tinta i el carbonet que converteixen les idees en matèria perdurable, en sorgeix una nova transformació, que continua transferint vida a un univers —el de Víctor Català— encara en expansió.

ALBA LOMBARDÍA I PILAR CODONY
Zoé (2023)
Vídeo: 15 min — loop

Direcció de fotografia: Daniel Lacasa; so: Pere Coma; muntatge i postproducció: Federico Delperò Béjar
Música: *In tabla*, Octavi Rumbau, 2014

Les bèsties ens miren i els seus ulls ens recorden que no som gaire lluny d'allò que anomenem natura. A través de diferents espècies d'animals salvatges i domèstics del Pla de l'Estany, text i imatge exploren el distanciament entre humà i no humà i l'enyorança que pot néixer d'un encreuament de mirades.

CARLES VIARNÈS
Transmutacions (2023)
Sala dels carros. Instal·lació sonora

Transmutacions és una instal·lació a partir de l'univers sònic de *Solitud* i el recorregut de la Mila per la seva muntanya. Un diàleg sonor que suggereix i transmuta el paisatge de Solitud a través de les tonades de l'arxiu Càntut, sons extrets del disc *Més lloc per a la fosca* i especulacions sonores i estètiques.

ALUMNES DE 5È I 6È DE L'ESCOLA GUIALBES (VILADEMULS)
El pastor de Vilafreder (2019)

ALUMNES DE 4T D'ESO 1R DE BATXILLERAT DE L'INSTITUT DE TREMP (TREMP)
Racones de la Conca (2020-2021)

Curtmetratges realitzats en el marc de CINEMA EN CURS (un programa d'A Bao A Qu)

Survival is at stake in this play of readings.

DONNA HARAWAY

En la solitud encantada de la nit, aquella porta oberta feia feredat.

VÍCTOR CATALÀ

Equip MVR: Gemma Carbó, Albert Carreras, Roger Òdena, Montse Cabal, Joan Roca, Rosa-Maria Pla, Marina Freixes, Jackeline Campo, Roser Servalls, Albert Grinyó, Maribel Serra, Laia Benaiges, Inma Díaz, Laura Magrinyà i Adil El Farsi

Disseny del mural: Elvira Prado-Fabregat i Alba Font
Llibres intervinguts: Alba Font
Disseny gràfic: Alba Font
Ajudant de disseny: Ainara Martí

Museu de la Vida Rural_Ctra. de Montblanc, 35
43440 L'Espluga de Francolí, Tarragona
Dimarts: de 10.30 a 18.30 h
Dimecres: de 10.30 a 14 h
Dijous a dissabte: de 10.30 a 18.30 h
Diumenge i festius: de 10.30 a 14 h

info@museuvidarural.cat / 977 870 576 / www.museuvidarural.cat

ACTIVITATS

PRESENTACIÓ DE *LA PARET*, DE MARLEN HAUSHOFER

CARLOTA GURT, ANNA MARIA ANDEVERT I ELVIRA PRADO-FABREGAT

Divendres 15 de desembre de 2023
a les 18 h
Museu de la Vida Rural

Amb motiu de la traducció al català d'un llibre icònic que es troba, com *Solitud*, a la cruïlla entre l'ecologisme i el feminisme, celebrarem l'autora austríaca amb una conversa a tres bandes. La traductora del llibre, Carlota Gurt, la comissària de «Tros de dona» i la comissària de «Més lloc per a la fosca»

VÍCTOR CATALÀ: DEL DRAMA RURAL A LA MIRADA ECOLÒGICA

CONVERSA ENTRE BLANCA LLUM VIDAL I ENRIC CASASSES
MODERA: ANNA M. ANDEVERT

Divendres 26 de gener de 2024 a les 18 h
Museu de la Vida Rural

Dins del sector que intenta reimaginar la ruralia, els drames rurals de Víctor Català sovint se senten com una llosa. Per la seva foscor i perquè, d'alguna manera, són representatius dels dualismes natura-cultura / ruralia-ciutat. Malgrat les contradiccions del seu relat de la natura, Víctor Català va ser capaç de detectar debats ecologistes que trigarien a aflorar i que encara són vigents avui dia.

VISITA COMENTADA

VISITA GUIADA A L'EXPOSICIÓ A CÀRREC D'ELVIRA PRADO-FABREGAT, COMISSÀRIA

Divendres 16 de febrer de 2024
a les 18 h
Museu de la Vida Rural

NATURA-FICCIO: REPENSAR L'AIGUA, RURALITZAR LA VIDA

CONVERSA ENTRE NÚRIA PERPINYÀ (AUTORA DE *DIATOMEA*) I VANESA FREIXA (AUTORA DE *RURALISME*) A PARTIR DELS SEUS LLIBRES I *SOLITVD*, DE VÍCTOR CATALÀ
MODERA: ELVIRA PRADO-FABREGAT

Divendres 22 de març de 2024
a les 18.30 h
Museu de la Vida Rural

En el Dia mundial de l'aigua, fem confluïr tres dones capaces d'imaginar alternatives als relats imperants sobre (la resta de) la natura: Núria Perpinyà, Vanesa Freixa i Víctor Català/Caterina Albert. Núria Perpinyà és autora de diversos llibres de ficció especulativa en què (la resta de) la natura és un personatge. Vanesa Freixa és artista, assagista i pastora (en ordre intercanviable). El seu *Ruralisme* proposa camins menys fressats que els que dicta el progrés capitalista.

PROJECCIÓ DE *ZOÉ, EL PASTOR DE VILAFRESE, RACONS DE LA CONCA I RECORDS DEL NOSTRE POBLE*

DEBAT POSTERIOR AMB PILAR CODONY I ALBA LOMBARDÍA, AUTORES DE *ZOÉ*, I ALUMNES QUE VAN REALITZAR ELS CURTMETRATGES *RACONS DE LA CONCA* I *RECORDS DEL NOSTRE POBLE*.

Divendres 5 d'abril de 2024
a les 18.30 h
Museu de la Vida Rural

Tant la figura del pastor com els animals no humans, protagonistes de *Zoé*, tenen un paper clau a *Solitud*. Els quatre curtsmetratges de la sessió formen part de l'exposició, o s'hi relacionen d'alguna manera, i entren en diàleg amb l'obra de Víctor Català.

*Els exemplars de *Solitud* intervinguts per Alba Font pertanyen a la darrera edició, publicada per Edicions 62 el 2020.

**Els dibuixos del mural pertanyen a una edició de *Solitud* de 1961 i són obra d'Alexandre Coll Blanch.

*** Les gravacions dels cantaires Teresa Verdaguer Juvanteny, Maria Teresa Pellicer i Met Planas formen part del cançoner digital Càntut.

El fons literari i artístic de Víctor Català és consultable a l'Arxiu Històric de l'Escala i visitable a l'Alfolí de la Sal - Museu de l'Escala.

